

Aleg. LXVIII.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego pod względem robót, kollaudacyi i funduszków budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

Budowa zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie pierwotnie podjęta przez c. k. Rząd, następnie prowadzona do naszych czasów przez Reprezentację krajową, została już w znacznej części wykończoną. Pozostają jeszcze w tej budowie do wykonania roboty, które będziemy mieli zaszczyt poniżej przedstawić Wysokiemu Sejmowi.

Wprzód atoli pozwalamy sobie poprzedzić następującemi uwagami:

W sprawozdaniach corocznych począwszy od roku 1867. do końca grudnia 1875. wykazywaliśmy przebieg czynności, dotyczących budowy zakładu co do postępu robót, jak niemniej co do funduszków, niepomijając przytem ważniejszych momentów oddziaływających na zmiany budowy. Obecnie przedstawiamy Wysokiemu Sejmowi pogląd krytyczny na budowę, o ile to dozwalają nam opracowane plany kollaudacyjne istniejących już części zakładu, które

Alleg. I. według załączonego ¹/₁. wykazu składamy na stół Wys. Izby.

Przyczem nadmieniamy, iż rachunki kollaudacyjne będące już prawie na ukończeniu, będziemy mogli także niebawem przedłożyć Wys. Sejmowi.

Wydział krajowy podejmując z samego początku sprawę budowy kulparkowskiej, oparł się z jednej strony na przekazanym mu przez c. k. Rząd operacie technicznym, któren był wynikiem orzeczenia komisji lekarsko-technicznych, z drugiej zaś strony na uchwale Wys. Sejmu z roku 1868: „Zalecić Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie bezzwłoczne budowy gmachu w Kulparkowie funduszami już na ten cel istniejącymi, a następnie przedłożenie Sejmowi krajowemu planu operacji finansowej do pokrycia kosztów przenoszących wysokość tych funduszków.“

Szereg czynności w tym pierwszym peryodzie budowy przeprowadzonych przez Wydział krajowy, obejmuje przedewszystkiem naoczne przekonanie się, czy przeznaczona pod budowę miejscowość odpowiada warunkom i celom zakładu, a to za współudziałem komisji znawców, którzy w tym względzie wydali zadawalniającą opinię. Następnie przystępując do przygo-

wawczych robót budowy — Wydział krajowy starał się rozmaitymi środkami osiągnąć oszczędności, za jeden z takowych uważał z pierwszej ręki i wczesne dostarczenie materiału budowlanego. W tym też celu przeprowadzono ugody z pojedynczymi dostawcami kamienia, piasku, wapna, ciosów, drzewa, urządzono na miejscu cegielnię dla wyrobu potrzebnych do budowy cegieł, rozpoczęto plantowanie i oparkanie przeznaczonej pod budowę przestrzeni i t. p.

Przed przystąpieniem jednakże do rozpoczęcia budowy uznał Wydział krajowy potrzebnem znieść się z renomowanymi podobnymi zakładami w Austrii, zbadać je dokładnie i uzyskać zdanie, o ile plany na zakład kulparkowski odpowiadają rzeczywiście tegoczesnym wymogom.

W tym celu wysłano dyrektora budowy wraz z planami do Wiednia, Pesztu, Pragi i Berna. Dyrektorowie tychże zakładów w ogólności zalecali bardzo przyjęcie systemu pawilonowego, jako najopowiedniejszego dla celów zakładu, zarazem oświadczyli się stanowczo przeciwko pomieszczeniu administracji zakładu w gmachu przeznaczonym dla chorych, nadto dali dyrektorowi budowy wskazówki do niektórych zmian w pierwotnym projekcie rządowym. Względem oszczędności nie pozwoliły Wydziałowi krajowemu przyjąć zaleconego systemu pawilonowego, natomiast uznał koniecznem polecić dyrektorowi budowy wykonanie szczegółowych planów i kosztorysów z uwzględnieniem innych uwag otrzymanych od dyrektorów rzeczonych zakładów.

Jednocześnie napierały różne okoliczności na wprowadzenie w życie budowy.

I tak przede wszystkim uchwała Wysokiego Sejmu polecająca Wydziałowi krajowemu bezwzględne rozpoczęcie budowy. Towarzyszące okoliczności w tym względzie, uzalenie się szpitalu głównego we Lwowie na przepełnienie oddziału obłąkanych, jak niemniej nalegania szpitali zagranicznych, domagających się odebrania mieszczących się u nich tutejszo-krajowców, nadto obawa, iż w razie wstrzymania dostawy zakontraktowanych już materiałów na przypadek opóźnienia budowy, naraziłoby się fundusz budowy na nieuniknione straty. Reflektował Wydział krajowy także na to, iż zmiany projektów dotyczące miały tylko części środkowej budynku głównego, jako tej, z której usunięta być miała administracja zakładu, z budową zaś skrzydeł bocznych zastósować się miano do planów rządowych. W skutek czego czuł się Wydział krajowy spowodowanym rozpisac licytację, zawrzeć umowę z przedsiębiorcą robót grabarskich, murarskich i ciesielskich jak niemniej zarządzić inne na czasie będące roboty, następnie przystąpić do budowy budynku ekonomicznego i gmachu głównego.

Na tem kończy się niejako pierwszy peryod budowy zakładu w Kulparkowie, w której, jak przebieg sprawy wykazuje, myślą zasadniczą Wydziału krajowego było z inicjatywy c. k. Rządu i za uchwałą Wys. Sejmu z r. 1868. podjętą budowę doprowadzić do pożądanego celu w granicach możliwej a racjonalnej oszczędności, tak, żeby zakład rzeczywistym a niezbędnym potrzebom w zupełności odpowiedział.

Według przyjętego przez nas programu, określającego całość stworzyć się mającego zakładu, opracowane szczegółowe plany i kosztorysy przedłożyliśmy Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z dnia 26 września 1871 r.

Wysoka Izba uchwałą z 17. października 1871 odrzuceniem wniosku Wydziału krajowego a przyjęciem wniosku komisji budżetowej odrzuciła tem samym nadany tej budowie pewny i jasny program, nie zastępując go żadnym innym. Kierując się w myśl propozycji komisji budżetowej nie tyle względami, wypływającymi z rzeczywistych potrzeb zakładu, jak obawą zbytniego obciążania funduszy krajowych, uchwaliła Wysoka Izba znaczne oszczędności w tej mierze, ale w nich to się mieścił właśnie zarodek zwiększonych wydatków przez zburzenie i przeistoczenie wybudowanych już części, a wywołanych tą mniemaną oszczędnością.

Jeżeli Wydział krajowy nie potrafił wówczas bronić energicznie swego wniosku, to znajdujemy dostateczne tegoż powody w sprawozdaniu Komisji budżetowej z 10. stycznia 1874.

„Rzeczywiście 1871. r. Komisya wywarła na Wydział kraj. nacisk tak silny, że postanowienie o zmianie planów budowli już rozpoczętych, a zwłaszcza podczas zbyt krótkiego czasu sesyi sejmowej, nastąpić musiało szybko i bez dostatecznego przygotowania. Przy najlepszej woli brakowało czasu do przewidzenia wszystkich następstw zmniejszenia skrzydeł o $\frac{2}{3}$ części i zaniechania budynku administracyjnego na całość zakładu. a to nie tylko pod względem architektonicznym, ale i co do wewnętrznego urządzenia“.

Nadto sprawozdanie Komisji budżetowej z października 1874. r. między innymi uwagami „Gdyby w roku 1871. zażądano opinii biegłych psychiatrów, nie postąpiono by tak doraźnie z umniejszeniem budowy z wykreśleniem $\frac{2}{3}$ skrzydeł“.

Te wszystkie burzenia i przeistoczenia, którym budowa kulparkowska od wzmiankowanej uchwały uleść musiała, nie stworzyły jak tylko kosztowne prowizorya, nie mogące odpowiedzieć w zupełności potrzebom i wymogom tego co raz to więcej wzrastającego zakładu.

Wydział krajowy zajmując się budową zakładu i znając całą jego doniosłość, uważał za swój obowiązek pomimo przeświadczenia o nieprzychylnem zapatrywaniu się większości Wysokiej Izby na tę sprawę, raz jeszcze w r. 1873. przedłożyć do uchwały Wysokiej Izby odrzucone plany i kosztorysy z 1871. r. Wniosek ten jednakże tak jak i poprzedni z r. 1871. upadł. Dopiero uchwała Wysokiego Sejmu z 15. października 1874 r., uwzględniając w połowie propozycje Wydziału krajowego, zaradziła częściowo potrzebom zakładu, jednakże nie zaspokoila w zupełności onychże. W tym tu niejako drugim peryodzie budowy zrobić można uwagę, iż brak jednego programu, mającego stworzyć całość zakładu, zrodził niefortunny modus vivendi budowy z dnia na dzień raczej z uchwały do uchwały sejmowej, co musiało niekorzystnie oddziaływać na prawidłowy rozwój budowy i spowodować znane już następstwa.

Zmiany, jakie wywołane zostały wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. października 1871. roku, uwidocznione na planach kollaudacyjnych, przedstawiają się w krótkości jak następuje:

Budynek główny i kanały.

Rozszerzenie części środkowej gmachu głównego.

Wydział krajowy, ze względu, że tak budowa domu administracyjnego, jak też dalszych części bocznych pawilonów, ma być zaniechaną stósownie do uchwały z 1871. r. polecił obmyśleć choćby też prowizoryczne pomieszczenie administracyi zakładu, co w razie wejścia tegoż w życie byłoby koniecznem i niezbędnem. Z uwagi jednak, iż pozostawienie stałe administracyi w gmachu głównym, już raz z projektu ogólnego usunięte, nie dałoby się żadną miarą zaadoptować, — starano się o rozszerzenie tej części budynku w taki sposób, aby w razie pomyslnym, to jest wtedy, kiedy budynek administracyjny osobnoby stanął, to rozszerzenie mogło być użytkowane na inne niezbędne cele. I tak też to zarządzono, że części przybyłe tym sposobem mogą być użyte na sale odwiedzin i na zwiększenie infirmaryi.

To rozszerzenie oprócz wykazanych kosztów przez Wydział krajowy w 1873. r. pociągnęło za sobą następujące kosztowne przeróbki: zerwanie już położonego cokołu w tylnej części budynku głównego na długość 34 sążni, wybijanie otworów dla drzwi, kominów i kaloryferów, zburzenie dawnych klatek schodowych i zmianę już odwiązanego stolca dachowego dla środkowej części budynku. — Następnie dodać wypada i tę okoliczność, że mury 27 sążni długie, założone jako zewnętrzne a więc znacznie silniejsze, stały się z powodu tego rozszerzenia murami wewnętrznymi nie potrzebującymi mieć tę zbytnią grubość.

W kanałach z powodu zbliżenia budynku głównego do budynku ekonomicznego musiał być dodany nowy otwór ściekowy.

Uchwalone zaniechanie dalszej budowy bocznych pawilonów, spowodowało konieczność zamurowania korytarzów przez wszystkie piętra a oprócz tego przymurowanie w parterze do tychże prowizorycznych przedsińków, które to roboty w części są już zburzone, w części zaś po ukończeniu nowobudujących się bocznych pawilonów zniszczonemi być muszą.

Reszta przeróbek w budynku głównym zostały spowodowane orzeczeniem ankiety lekarskiej, która zażądała zmiany systemu ogrzewania za pomocą kaloryferów na zwykły system pieców i systemu beczkowego kloak na kloaki systemu d' Arceta.

Budynek ekonomiczny, łazienki i korytarze.

Zmiany uwidocznione na planach łazienek i przytykających do nich części budynku ekonomicznego wynikły z następujących powodów:

W zakreślonym ogólnym projekcie zakładu pomieszczone były łazienki w głównym budynku z osobną dla każdego oddziału chorych.

Gdy jednakże uchwała Wysokiej Izby z r. 1871 nie dozwoliła jak tylko na budowę $\frac{1}{3}$ części bocznych pawilonów, zwrócono uwagę, iż pozostawienie łazienek w budynku głównym odjęłoby w razie objęcia w używalność tegoż znaczną przestrzeń potrzebną choćby tylko dla tej liczby chorych, jaka się podówczas mieściła w szpitalu powszechnym we Lwowie.

Musiano więc obmyśleć sposób umieszczenia łazienek w innym miejscu w przyszłości najdogodniejszym a przytem oszczędnym.

W opracowaniu szczegółowych planów dla tej budowy przyłączono jej do budynku ekonomicznego; że zaś budynek ów był już pod dachem, musiano podjąć różne zmiany w częściach zetknięcia się tych dwóch budowli.

Późniejsze zmiany w budynku ekonomicznym a mianowicie w tylnej jego części wynikły skutkiem orzeczenia ankiety lekarskiej oświadczającej się przeciwko pomieszczeniu pralni w suterrenach, w których to ubikacjach przyszłe aparaty gazowe mogą być umieszczone, a przemawiającej za przeniesieniem całkowicie do parteru pod susznię na ten cel urządzoną obok maglowni.

Zmiany zasze we frontowej części tegoż budynku datują się od przeprowadzenia chorych do zakładu, w roku zeszłym, w którym to czasie musiano lokale przeznaczone na warsztaty dla chorych lub na cele gospodarskie, podzielić na mniejsze ubikacje, aby tylko zaradzić potrzebom, jakie to przeniesienie chorych wywołało.

W dopełnieniu sprawozdania z czynności naszych z r. 1875. (str. 102) przechodzimy w niniejszym sprawozdaniu do kwestji funduszów, a mianowicie:

- I. funduszów dotyczących budowy w częściach jej przez Wysoki Sejm uchwalonych;
- II. funduszów potrzebnych na dalsze nieodzowne uzupełnienie zakładu.

Ad. I.

Fundusze budowy składające się z sum przez c. k. Rząd dostarczonych Reprezentacyi krajowej, z sum ostatnim razem uchwałą Wysokiego Sejmu z 15. października 1874 przyzwolonych i oraz z dochodów stałych po koniec lutego r. b. wykazują:

Dochód ogólny w kwocie	888.815 złr. 72 ct.
Wydano po 15. października 1874	559.865 „ 50 „
Pozostało do dalszego użycia	328.950 złr. 22 ct.
Przyczem się nadmieniam, iż z wykazanych powyżej funduszów wydano na budowę i inne cele poniżej przedstawione po koniec lutego 1876 kwotę	769.988 „ 85 „

Następujące categoryczne zestawienie, tworzące obraz ogólny użycia tej pozostałej sumy, posłuży zarazem Wysokiej Izbie za pogląd szczegółowy — tak na wydatki, jak na sumy rozporządzalne i sumy potrzebne do zupełnego pokrycia kosztów, niemniej niedobory każdego działu dozwolonych robót.

Zestawienie funduszków ad. I.

Liczba porządkowa	Liczba category	Wyszczególnienie budowy	Prelimino- wano		Wydano		Zostało		Koszta rzeczywi- ste		Niedobór		Potrzeba	
			złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
1		Na ukończenie robót w istniejących częściach zakładu i pokrycie reszty należności przedsiębiorców uchwałami Wysokiego Sejmu po dzień 15. października 1874. fundusz zapasowy i dodatkowo w dniu tym uchwalony . . .	142.609	26	121.773	46	20.835	80	162.228	43 ¹ / ₂	19.619	17 ¹ / ₂	40.454	97 ¹ / ₂
2		Na wewnętrzne mechaniczne urządzenia zakładu:												
	a	Wodociągi . . .	14.000	—	—	—	14.000	—	28.924	82	14.924	82	28.924	82
	b	Łazienki	—	—	—	—	—	—	3.915	14	3.915	14	3.915	14
	c	Pralnia i susznia .	4.000	—	—	—	4.000	—	5.840	3	1.840	3	5.840	3
	d	Kuchnia	2.000	—	—	—	2.000	—	3.790	98	1.790	98	3.790	98
	e	Piekarnia	600	—	—	—	600	—	600	—	—	—	600	—
	f	Oświetlenie gazem.	2.000	—	—	—	2.000	—	7.943	55	5.943	55	7.943	55
	g	Piła cyrkularna .	—	—	—	—	—	—	302	51	302	51	302	51
3		Na budowę dalszą gmachu głównego z pawilonami dla furjałów	150.740	96	88.349	89	62.391	7	164.846	61	14.105	65	76.496	72
4	a	Na trupiarnię i pro-sektoryum	7.000	—	—	—	7.000	—	13.603	32	6.603	32	13.603	32
	b	Na stajnię i wozownię	3.000	—	—	—	3.000	—	3.242	5	242	5	3.242	5
	c	Na magazyn i chlewnik	3.000	—	—	—	3.000	—	3.864	87 ¹ / ₂	864	87 ¹ / ₂	3.864	87
		Suma .	328.950	22	210.123	35	118.826	87	399.102	31 ¹ / ₂	70.152	9 ¹ / ₂	188.978	96 ¹ / ₂

Zestawienie wyżej przywiedzione wykazuje sumę potrzebną do pokrycia kosztów	188.978 zł. 96 $\frac{1}{2}$ ct.
Sumę zostającą do użycia	118.826 „ 87 „
Niedobór	70.152 „ 09 $\frac{1}{2}$ „

Na usprawiedliwienie tego na pozór tak znacznego niedoboru, Wydział krajowy przedkłada Wysokiej Izbie następujące szczegółowe wyjaśnienia.

ad 1. Roboty budowlane w istniejących częściach zakładu.

Dział ten dotyczy w małej tylko części, ukończenie robót zwykłych budowlanych w istniejących a przeważnie już zajętych częściach gmachu głównego, budynku ekonomicznego, łazienek, kurytarzy, dziedzińców i ogrodów. Roboty te bowiem obliczone są tylko na sumę zł. 8788 63 ct., reszta zaś potrzebnej sumy ma być użytą na uzupełnienie należności różnych przedsiębiorców za roboty już ukończone co po wykonaniu rachunków kollaudacyjnych, i po odbytej kollaudacji bezwzględnie nastąpić winno. Niedobór w sumie 19.619 zł. 17 $\frac{1}{2}$ ct. wykazany, nie może być uważanym jako wyłącznie ten dział robót obciążający a to dlatego, iż w sumie tej, a względnie i w sumie kosztów rzeczywistych (16 228 zł. 43 $\frac{1}{2}$ ct.) mieszczą się różne wydatki, które jak to sam ich rodzaj wskazuje, nie mogły być pierwotnie przewidzianymi, niebyły objęte kosztorysami, właściwych więc kosztów budowy obciążać nie powinny. Do tych należą wydatki na roboty i urządzenia, wywołane przyspieszeniem w r. 1875. oddaniem zakładu do użytku chorych (jak koszta urządzenia prowizorycznie pralni, stajni i wozowni, chlewnika, łazienek, kloak, knehni, lodowni i t. p., koszta adaptacyjne dla prowizorycznej administracji, koszta czyszczenia studni, koszta naprawy drogi do zakładu, koszta prowizorycznego odparkowania zakładu od placu budowy i inne), koszta czynności komisji kollaudacyjnej, koszta asekuracyjne, podatki i daniny, utrzymanie budynków dworskich i propinacyjnych, koszta drenowania ogrodów i ich utrzymania jak niemniej i inne.

Wykazanie szczegółowe wydatków tych nadzwyczajnych nastąpić dopiero będzie mogło po zamknięciu wszystkich odnośnych rachunków, i w części po finalnem przeprowadzeniu kollaudacji. Dzisiaj atoli opierając się na przygotowanych już zestawieniach, twierdzić możemy, iż koszta te wykażą co najmniej sumę 15,000 zł. Pozostała w ten sposób reszta niedoboru rzeczywistego w kwocie 4619 zł. 17 ct. wprawdzie dowodnie wykazana być może dopiero rachunkami kollaudacyjnymi. Na razie atoli na usprawiedliwienie tegoż nadzwyczajnego wydatku podnieść możemy tę okoliczność, iż niedobór ten obejmuje przeważnie wydatki poniesione z powodu zmienionego na przedstawienie ankiety lekarsko-technicznej systemu kloak i ogrzewania zakładu a to zmiany w systemie kloak beczkowym na system latrynowy d'Arceta, zaś w systemie ogrzewania kaloryferami na zwykłe ogrzewanie piecami kaflowymi.

Poczuwając się do obowiązku złożenia w swoim czasie szczegółowego rachunku z powyżej nadmienionych wydatków, przedstawiamy tymczasowo Wysokiemu Sejmowi prośbę o uwzględnienie powyższego niedoboru w kwocie 19.619 zł. 17 ct. w. a.

ad 2. Wewnętrzne mechaniczne urządzenia zakładu.

Jak w ogólnych zarysach budowy, tak i w tych na ostatnim planie jej postępu będących urządzeniach, zamierzał Wydział krajowy na razie ze względów oszczędności, kierować się myślą przewodnią projektów przekazanych sobie przez c. k. Namiestnictwo, tém więcej zaś,

iż dążność taką zalecała Wydziałowi krajowemu pierwsza uchwała Wysokiej Izby z roku 1868. Gdy jednakże projekta te po ściślejszém ich zbadaniu okazały się w tym kierunku opracowane nadto pobieżnie i z pominięciem wielu niezbędnych ulepszeń a nawet z pominięciem zupełnem niektórych części, Wydział krajowy, w zbliżającym się peryodzie do podjęcia i zarządzenia tych robót, uznał konieczność zasiągnięcia zdania ankiety lekarsko - technicznej i takową też jak sprawozdania czynności z roku 1874. i 1875. wskazują, niejednokrotnie tym celem powoływał.

Wynikiem tych zbiorowych porad było, rozszerzenie pierwotnego niedostatecznego projektu wewnętrznych urządzeń zakładu kulparkowskiego i ułożenie programu, najwięcej zbliżającego się do niezbędnych potrzeb i do znanych już tego rodzaju urządzeń w celniejszych zakładach zagranicznych. Wypracowany na podstawie tego programu ogólny zarys techniczny urządzeń tych dotyczący, przesłano siedmiu specjalnym firmom tak krajowym jak i innym, z żądaniem przedłożenia szczegółowych projektów, kosztorysów i deklaracji na objęcie robót tych w przedsiębiorstwo, któremu też żądaniu firmy te zadość uczyniły.

Z porównania tych wypracowań i kosztorysów, które postawionym przez nas wymaganiom najwięcej odpowiadały, okazały się w każdym z nich znaczne in plus różnice kosztów przewyższających sumy przeznaczone na ten cel uchwałą Wysokiego Sejmu z 14. stycznia 1874.

Przeciętna zaś tych różnic daje niedobór w sumie 28.717 zł. 3 ct.

Zamieszczone powyżej zestawienie funduszków budowy wykazuje w pozycjach 2 a—g, niedobór kosztów, który za jako poprzednio nieobjęty uchwałą Wysokiej Izby, dodatkowej wymaga decyzji. Do tego należą:

Urządzenie łazienek obliczono na	3915 zł. 14 ct.
„ piły cyrkularnej	302 „ 51 „
Razem	4217 zł. 65 ct.

Działy te urządzeń uważane w r. 1873. za mniej pilne, nie były objęte preliminarzem przedłożonym Wysokiej Izbie. Z uwagi jednak, iż z chwilą wejścia zakładu w życie — urządzeń takich jak łazienki zaliczających się do najgłówniejszych potrzeb leczniczych, następnie zaś piły do rżnięcia drzewa, nader ułatwiającej obsługę i zmniejszającej w tej mierze kosztu administracji zakładu, dłużej pomijać nie należy, z uwagi nadto, iż dyrektor zakładu urządzeń tych usilnie się domaga, Wydział krajowy objął je ogólnym planem niniejszego przedłożenia.

Chcąc następnie wykazać powody znacznej sumy niedoboru, wyznaczyć najpierw należy, iż mimo rozszerzenia, do granic ogólnych potrzeb programu urządzeń mechanicznych na podstawie orzeczenia ankiety, Wydział krajowy nie mógł przed oddaniem tego programu, do szczegółowego opracowania specjalnym fabrykom podać dokładnej sumy kosztów. Opierając się jednakże na kosztorysach budowy zbyt umiarkowanie obliczonych pod wpływem zalecanych oszczędności, przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi w r. 1874. do uchwały sumę na niecałkowite urządzenia mechaniczne 22600 zlr. która to suma jak oferty fabryk przekonywają, żadną miarą wystarczającą być nie może.

Dalszych przyczyn na usprawiedliwienie różnicy kosztów szukać należy jak w wszelkich gałęziach przemysłu tak i tu, w postępie i udoskonaleniu systemów tych tak skomplikowanych urządzeń — w użyciu do nich wyborowych materiałów — i w przeprowadzeniu robót w sposób, zapewniający trwałość, łatwą, bezpieczną i korzystną usługę. Że zaś zakład umysłowo chorych pod względem bezpieczeństwa nierównie większej w tym kierunku wymaga oględności, przy urządzeniu najmniejszych nawet szczegółów — jak każdy inny, przeto też i koszt tych urządzeń stosunkowo a nawet znacznie większymi być muszą.

Wysoka Izba już poprzednią swą uchwałą uznać raczyła ważność podniesionej tu przez nas ponownie sprawy, jako tej, od której doprowadzenia do skutku — zawisłym jest ład, wygoda, czystość, oszczędność tem samem zbawienny wpływ na stan chorych. Wydział krajowy polegając na tej uchwale i sądząc zarazem, że Wysoka Izba powyższe uzasadnienie zwiększo-

nych kosztów za dostateczne uznać raczy, oczekuje przychylnego ocenienia tej sprawy. Z uwagi także, że jakkolwiek przypuszczać można, iż dalsze ugodowe porozumienia z firmami oferującymi — korzystniejsze co do kosztów jak dotąd wykażą rezultaty, co usilnem będzie naszym staraniem, chcielibyśmy uniknąć drażliwej konieczności, ponownego jeszcze wnoszenia tej sprawy przed Wysoką Izbę, i tym celem upraszamy Wysokiego Sejmu o uchwalenie rzeczzonego niedoboru w sumie całkowitej 28.717 zł. 3 ct. w. a.

ad 3. Dalsza budowa gmachu głównego z pawilonami dla furiatów.

Uchwałą z 15. października 1874 przyzwoliła Wysoka Izba na budowę dalszych części gmachu głównego, wraz z przyległymi częściami dla furiatów, preliminarzując na ten cel sumę 150,740 zł. Stosując się do polecenia Wysokiej Izby oddaliśmy wykonanie tej budowy w przedsiębiorstwo ogólne panom Tomaszowi Gamskiemu i Eugeniuszowi Pfeiffrowi na podstawie **Alleg. 2.** pod datą 2. maja 1875. r. zawartego a tu załączającego się ²/o. kontraktu.

W sprawozdaniu z czynności naszych z r. 1875. (str. 105) zamieściliśmy szczegóły dotyczące postępu tej części budowy — niniejszem zaś zamierzamy sprawozdanie to uzupełnić przedłożeniem Wysokiej Izbie części finansowej.

Według artykułu IIgo kontraktu należytość obliczać się ma po cenach jednostkowych kosztorysu z nadwyżką 5°/_o.

Suma tego kosztorysu jest	147.043 zł. 67 ct.
5 ^o / _o nadwyżki	7.352 „ 18 „

Suma więc robót kontraktowych	154.395 „ 85 „
---	----------------

Do tej sumy doliczać należy roboty nadkosztorysowe a nieprzewidziane jako to:

1. Na uzasadnione już w ogólnym sprawozdaniu betonowanie fundamentów w części lewego pawilonu oddziału mężczyzn, obliczono już i wypłacono sumę 3098 zł. 58 ct.

2. Na inne roboty nadkosztorysowe po części już wykonane, jak rozebranie prowizorycznych murowanych przysionków przy kurytarzach, istniejących już części pawilonu, roboty ciesielskie i blacharskie, spowodowane połączeniem dachów nowych z dawnymi i inne późniejsze wykonać się mające, jak rozebranie murów, zamykających korytarze istniejące w używanej części, wymurowanie kanałów od dołów latrynowych do kanału głównego, połączenie budowy nowej z budynkiem ekonomicznym, murowanymi korytarzami krytymi i inne pomniejsze okazać się mogące roboty doliczyć należy 5°/_o sumy kosztorysowej czyli 7352 zł. 18 ct.

Razem roboty nadkosztorysowe 10.450 zł. 76 ct.

Suma więc kosztów jest	164.846 „ 61 „
----------------------------------	----------------

Suma na ten cel uchwalona	150.740 „ 96 „
-------------------------------------	----------------

Niedobór	14.105 „ 65 „
--------------------	---------------

Powody tego niedoboru uzasadnia dostatecznie samo zestawienie sum powyższych, uzasadnia go też ustęp sprawozdania ogólnego dotyczącej betonowania fundamentów. Gdy zaś inne wyszczególnione roboty nadkosztorysowe okazują się niezbędnymi, a gdy zresztą jest rzeczą nieuniknioną, aby przy jakiejś budowie, tym więcej zaś przy budowie łączącej się z dawniejszą, nie okazały się różne pomniejsze przewidzieć się nie dające roboty, przeto Wydział krajowy uprasza Wysoką Izbę o przyjęcie motywów tego przedłożenia i uchwalenie dodatkowo brakującej sumy 14.105 zł. 65 ct.

ad 4. Budynki gospodarcze.

Uchwałą z dnia 15. października 1874. r. przyzwolić raczył Wysoki Sejm na budowę prosektoryum i trupiarni, stajni na konie, wozowni i składu na rekwizyta ogniowe, wyznaczając na ten cel sumę 13.000 zł.

Jak budowę pawilonów gmachu głównego, tak i te budynki w myśl uchwały Wysockiej Izby oddaliśmy panom Tomaszowi Gamskiemu i Eugeniuszowi Pfeiffrowi w przedsiębiorstwo na mocy tegoż samego kontraktu z dnia 2. maja 1875. z zastrzeżeniem, iż budowie te mają być w r. 1876. rozpoczęte i w tymże roku po koniec września ukończone i do użytku oddane.

Przeznaczenie tych budynków wymagało sytuowania ich w sposób zapewniający łatwą a niezbyt bliską komunikację z wnętrzem zakładu, łatwy i osobny zaś dojazd z zewnątrz szczególnie do trupiarni, skąd odbywać się mają kondukta pogrzebowe.

Projekta tych budynków wypracowane przez Dyрекcyę budowy na podstawie programu ułożonego przez ankietę lekarsko techniczną, zastosowane są tak do tegoż programu jak do wymagań wyżej wskazanych dotyczących sytuacji. Gdy jednak okazała się niezbędna potrzeba zbudowania dla zakładu lodowni i chlewnika znaczne pod względem gospodarczym przynoszącego zakładowi korzyści, a projektowane położenie budynków w terenie wyższym od dziedzińców i ogrodów ułatwiały szczególnie umieszczenie lodowni pod jednym z tychże, zużytkowano więc tę sposobność i objęto zarazem projektem trupiarni i lodownię w podziemiu z osobnym wejściem — zaś chlewnik połączono z magazynem rekwizytów ogniowych.

Suma kosztorysów tych wszystkich budynków 20.710 zł. 24 ct. wykazuje z porównania z sumą na ten cel uchwaloną niedobór 7710 zł. 24 ct.

Niedobór ten spowodowany jest nie tylko dodatkowo zaprojektowanymi chlewnikami i lodownią, ale także przewyżką cen, przyznaną przedsiębiorcom kontraktem w wysokości 5%.

Przyczem pozwalamy sobie nadmienić, że suma kosztów przez Wysoki Sejm przyzwolonych okazuje się za niską w porównaniu z sumą kosztów, objętych kosztorysami z r. 1871.

Alleg. 3. Poddając te uwagi pod rozważę Wysockiej Izby i przedkładając zarazem według załączonego ³/. wykazu dotyczące plany i kosztorysy wraz z planem sytuacyjnym — pozwala sobie Wydział krajowy poprzeć usilnie potrzebę wybudowania równocześnie lodowni i chlewników w sposób zaprojektowany a oszczędniejszy, niżli gdyby budynki te osobno wystawione być musiały.

W przekonaniu przychylnego przyjęcia niniejszego przedłożenia, oczekuje Wydział krajowy uchwały Wysockiej Izby, pozwalającej na pokrycie wykazanego niedoboru w kwocie 7710 zł. 24 ct.

ad II.

Przystępując w dalszym ciągu naszego sprawozdania do uzasadnienia funduszków potrzebnych na dalsze nieodzowne uzupełnienie zakładu, mamy zaszczyt przedstawić Wysockiemu Sejmowi jeszcze następujące sprawy:

1. Droga jezdua wraz z oparkaniem w tylnych częściach zakładu.

W ścisłym związku z wykazanymi pod I. 4. zabudowaniami gospodarskimi zostaje nieodzowna potrzeba urządzenia drogi dojazdowej, tak dla ułatwienia komunikacji w celach gospodarczo-ekonomicznych zakładu, jakoteż dla uzyskania odpowiedniego dojazdu do trupiarni, skąd odbywać się mają kondukta pogrzebowe.

Oddzielenie zaś tej drogi od zakładu, jak również oddzielenie budynków gospodarskich od ogrodów spacerowych dla chorych łączy potrzebę wystawienia parkanu w tylnych częściach zakładu.

Uznając słuszość tych potrzeb, przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi według wykazu 3) do przyjęcia opracowany przez Dyrekcyą budowy, a sprawdzony przez oddział techniczny projekt z kosztorysem, obejmujący wzmiankowane roboty w sumie 9.918 złr. 25 ct.

2. Prowizoryczne pomieszczenie administracyi zakładu.

Już z chwilą przeniesienia umysłowo chorych w r. z. z szpitala głównego do zakładu — okazały się trudności w pomieszczeniu prowizorycznej administracyi. Trudności te jednak spotędowały się z dniem 1. stycznia b. r., jako doiem wejścia zakładu w życie, na podstawie uchwalonego dlań statutu i wprowadzonej stałej organizacyi.

Obecne pomieszczenie administracyi wykazuje, że nic nie można było na razie zarządzić tej tak naglącej potrzeby bez odniesienia się do Wysokiej Izby.

Dotąd mieści się dyrektor zakładu w dwóch pokojach gmachu głównego — przeznaczonych pierwotnie dla chorych, — lekarze zajmują po dwa szczupłe pokoje, — rządca mieszka i urzęduje w jednym małym pokoju, obok sali służącej, teraz tymczasowo na kancelaryę zarządu i izbę przyjmowania chorych; oficyał, pisarz i nadzorca służby, tudzież kapelan i Siostry Miłosierdzia, pomieszczeni według możliwości, a dość szczupłe w ubikacyach budynku ekonomicznego, po większej części przeznaczonych na warsztaty rzemieślnicze dla chorych, na szwalnię i inne cele przeważnie gospodarcze. Nie da się tu zaprzeczyć, że takie pomieszczenie nietylko nie czyni zadość względem należytej wygody, ale nawet nie odpowiada najskromniejszym potrzebom personelu administracyi, poświęcającego zakładowi swe trudne bo ciągłej baczności wymagające usługi.

Zastanawiając się nad środkami zaradczeni w powyższym względzie przy obecnym ustroju zakładu — Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisji ad hoc delegowanej — uznał możliwem pomieszczenie tymczasowe administracyi w gmachu głównym i budynku ekonomicznym z utratą co najmniej 48 miejsc, przeznaczonych dla chorych i z ujmą innych korzyści, wskazanych dawniej i teraz dla naszego zakładu. Przedłożony nam na tej zasadzie opracowany przez dyrektora budowy w porozumieniu z dyrektorem zakładu projekt prowizorycznego pomieszczenia administracyi, uwidoczniiony jest na załączonych pod 4. 5. i 6. planach i objęty zarazem kosztorysem, sprawdzonym przez oddział techniczny na 2.290 złr. 54 ct., któren na stół Wysokiej Izby przedkładamy. Projekt ten reflektuje tylko na funkcyonaryuszów, powołanych już do służby, nie uwzględnia zaś objętych także etatem zakładu trzeciego lekarza i nadzorczyńni, jak również drugiego kapelana, mającego wejść do służby. Adoptacye, objęte tym kosztorysem, uwzględniają li niezbędne potrzeby — nie naruszają całości zakładu, a pozwalają w swoim czasie przywrócenie stanu pierwotnego. Z uwagi, iż w razie przychyłsej uchwały Wysokiego Sejmu co do projektowanego przez nas poniżej domu administracyjnego, którego budowa trwałaby 2 lata — prowizoryczne pomieszczenie administracyi w obecnych warunkach zakłada li tylko możliwe na zasadach powyżej przywiedzionych — Wydział krajowy uprasza Wysokiej Izby o zatwierdzenie przedłożonego przezeń kosztorysu w sumie 2.290 złr. 54 ct.

**Alleg.
4. 5. 6.**

3. Budowa oddzielnego domu administracyjnego.

Sprawa budowy domu administracyjnego, po raz pierwszy przez nas przedłożona Wysokiemu Sejmowi w roku 1871., później zaś ponowiona w naszym sprawozdaniu z 14. września 1874. r., nie została dotąd przez Wysoki Sejm stanowczo załatwioną. Uchwałą atoli z dnia

15. października 1874 r., polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu przedłożenie projektu wraz z kosztorysami na pomieszczenie administracji zakładu.

Mając zdać sprawę z powyższego polecenia, uznał Wydział krajowy potrzebnem zbadać przedewszystkiem dokładnie warunki pomieszczenia chorych i całej służby zakładu. Przekonał się, że warunki te w obecnym ustroju zakładu uzasadniają nagłą potrzebę budowy oddzielnego domu administracyjnego. W zamieszczonem poniżej zestawieniu, zebranem z uwzględnieniem przepisów higienicznych, przedstawiamy wykaz miejsc na łóżka dla chorych i służby dozorczej, jakimi rozporządzać będzie można w razie prowizorycznego pozostawienia administracji w zakładzie.

Ilość łóżek dla chorych i służby dozorczej					
W oddziale	w używanej już części	w części obecnie budującej się	razem	Stan teraźniejszy	Zostaje w zapasie
żeńskim	159	88	247	191	56
męskim	139	88	227	172	55
Razem	298	176	474	363	111

Rezultat, przedstawiony w tym wykazie, możnaby na pozór uważać za zadawalniający. Otrzymujemy jednakże wynik odmienny, wchodząc ściślej w warunki racjonalnej rozporządzalności zakładu, których ważność podnosi sprawozdanie Komisji budżetowej z dnia 15. października 1874. roku, kładąc nacisk na potrzebę podziału zakładu na trzy klasy według płacy i osobistej inteligencji chorych, zaś według stopnia choroby każdą z tych klas, dzieląc na 10 oddziałów, odrębne dla siebie tworzyć mających całości.

Z podziału takiego jasno wypływa, że luźne miejsca jednych nie mogą zastąpić równoczesnego braku miejsc w innych oddziałach. W ogólnem zatem obliczeniu przyjąć należy pewien procent tak na miejsca luźne jak i na mniej liczne pomieszczenie klasy I. i II. Procent ten co najmniej przyjąć należy 10 co do miejsc luźnych, 15 co do pomieszczenia chorych klasowych, razem więc na 25%.

Liczba chorych od 1. stycznia do 21. marca b. r. zwiększyła się z 313 na 336, służby zaś dozorczej z 22. na 27. Gdyby więc nawet zwiększenie to w przyszłości mniej znacznem było, jak dyrektor zakładu podaje, można się spodziewać, iż wkrótce osiągnięte liczby, jaką pierwotnie zamierzono przyjmować do zakładu, to jest:

chorych	400
służby dozorczej	40
razem	440
Doliczając 25% z powodów wyżejwykazanych	110
okazuje się potrzeba miejsc	550
Że zaś będzie po ukończeniu części budującej się	474
zatem okaże się brak	76

Główną przyczyną braku tego jest prowizoryczne pomieszczenie administracji w ubikacjach na inne cele przeznaczonych z utratą co najmniej 48 miejsc przydatnych i potrzebnych dla chorych.

Oprócz tego pozostawienie administracji w gmachu głównym i budynku ekonomicznym naraża zakład na wiele innych niedogodności, a przede wszystkim w gmachu głównym w parterze traci się sale potrzebne dla odwiedzin chorych, zaś w pierwszym piątrze sale jadalne oddziałowe; w budynku ekonomicznym traci się 11 ubikacji przeznaczonych projektem pierwotnym na warszaty rzemieślnicze dla chorych, na szwalnię i inne cele ekonomiczne.

Ubytek ten pozbawia zakład ważnego czynnika leczniczego jakim jest możliwość zatrudnienia chorych, co zresztą i ze względów korzyści materialnych dla zakładu jest niemałej wagi, a na co zwracają szczególniejszą uwagę wszystkie wzorowe zakłady.

W dalszym ciągu tych uwag podnieść jeszcze należy, iż pozostawienie administracji w takim układzie jaki jej terażniejsza konieczność zaznaczyła, byłoby i z następujących względów niestosownem:

Musiaby załatwiać wszystkie czynności dotyczące przyjmowania chorych, zaopatrywania zakładu w różne potrzeby, czynności rachunkowe i kasowe jak niemniej wiele innych pomniejszych w jedynych dwóch obok siebie, a w bezpośrednim zetknięciu z salami chorych sytuowanych pokojach — co narażałoby i urzędujących i chorych na nieunikniony niepokój i łatwo ztąd wyrodzić się mogący nieład.

Przez umieszczenie biura dyrektora zakładu w piątrze pierwszym utraciłaby administracja konieczną z nim łączność.

Zupełny brak sal poczekalnych dla zgłaszających, się do zakładu interesentów zniewalałoby tychże do wyczekiwania w sieniach lub kurytarzach, co by następnie spowodowało dość częste zetknięcie z chorymi w brew obowiązujących w tej mierze przepisów zakładu.

Jak już powyżej nadmieniono pozostawienie dyrektora i innych funkcyjnaruszów zakładu w pomieszkaniach prowizorycznie dla nich wyznaczonych uszczupla i utrudnia pomieszczenie chorych niezaspokajając dostatecznie potrzeb zakładu pod innymi względami. Oto są główne powody przemawiające za nagłą potrzebą usunięcia prowizoryów spowodowanych wymienionymi okolicznościami i w następstwie podnoszące nieodzowną potrzebę podjęcia sprawy budowy domu administracyjnego.

Wydział krajowy wstrzymywał się z podjęciem tej sprawy w myśl powołanego powyżej polecenia Wysokiej izby do czasu, w którym z wejściem w życie stałej organizacji zakładu i objęciem kierownictwa zakładu przez nowomianowanego dyrektora — będzie można zbadać dokładnie potrzeby zakładu w wskazanym kierunku i temsamem oprzeć omawiany projekt domu administracyjnego na istotnych wymogach zakładu. Co dopiero teraz zdołał Wydział krajowy dokonać. Wysłuchawszy sprawozdania dyrektora zakładu i dyrektora budowy i sprawdzwszy wszystkie okoliczności, przemawiające na korzyść podjętej sprawy, **Alleg. 7.** przekłada Wysokiemu Sejmowi załączony pod 7/. program do projektu na dom administracyjny.

Z porównania zaś tego programu z projektem domu administracyjnego w r. 1871. wypracowanym okazuje się, że projekt nowy różnić się może od pierwotnego li pomniejszemi zmianami w wewnętrznym podziale, w ogólnych zaś wymiarach, zgadza się z nim, że zatem i kosztu budowy obliczone w r. 1871. nie ulegną zmianom, chyba bardzo nieznacznym. Na tej podstawie pozwala sobie Wydział krajowy objąć teraz sprawę domu administracyjnego przywiedzionym programem łącznie z projektem i kosztorysami z roku 1871. które według

Alleg. 8. wykazu 8/. skada na stół Wysokiej izby.

Przy tej sposobności niech wolno będzie Wydziałowi krajowemu odpowiedzieć na zrobioną uwagę w sprawozdaniu komisji budżetowej z października 1871. „że administracja

zakładu dostatecznie pomieszczoną być może w budynku mieszkalnym na folwarku Kulpar-kowskim położonym.“

Wydział krajowy wskazanej dążności w powyższym kierunku z ważnych powodów podzielać nie może, a mianowicie:

Budynek folwarczny ze wszechmiar wadliwy, wilgotny, wewnątrznie trudny do wygodnego podziału a do przyjętego programu nie dający się zastosować nie kwalifikuje się bynajmniej na pomieszczenie administracyi. Koszta zaś przekształcenia i przybudowania przenosiłyby kwotę 30.000 zł. bez osiągnięcia wskazanych korzyści zakładu.

Odległość stosunkowo znaczna od głównego ogniska działalności dyrektora i innych funkcyonariuszów zakładu czynią budynek folwarczny również nieodpowiednim dla celów administracyi, której pomieszczenie winno być tak sytuowane aby ułatwiło dozór nad całością zakładu, w szczególności aby dozwoliło wszelkie czynności odnoszące się do przyjęcia chorych skutecznie z możliwem ułatwieniem dla stron interesowanych.

Budynek folwarczny przeciwnie zużytkowany dla celów gospodarsko-ekonomicznych — do czego zmierzać będzie osobne nasze sprawozdanie — ważne oddać może usługi dla naszego zakładu.

Z odwołaniem się w końcu do naszego sprawozdania z 14. września 1874. mamy zaszczyt upraszać Wysokiej Izby o przyjęcie powyżej przedstawionego projektu na budowę domu administracyjnego i dozwoleń wprowadzenia w wykonanie na zasadach wskazanych uchwałą Wysokiego Sejmu z 15. października 1874. w granicach kosztów w roku 1874. przez nas na 69.809 zł. 65 ct., wykazanych.

Na pokrycie wykazanych potrzeb użyć można:

a) przedewszystkiem majątku zarodowego funduszu obciążanych wynoszącego łączną kwotę	7.430 zł. — ct.
w której mieszczą się 6 $\frac{1}{2}$ % asygnaty banku kredytowego w kwocie	6.427 zł. 92 ct.
6% asygnaty banku włościańskiego w kwocie	355 „ 59 „
6 $\frac{1}{2}$ % asygnaty banku hipotecznego w kwocie	400 „ — „
książeczka galic. kasy oszczędności na	246 „ 50 „
b) zaoszczędzonej a na szkołę weterynaryi uchwałą Wysokiego Sejmu z 14. października 1874. wyznaczonej kwoty	10.000 zł. — ct.
(preliminarz funduszu krajowego na rok 1875. Rubr. VII. poz. 66)	
c) reszty z niewyczerpanego kredytu w kwocie	150.000 zł. — ct.

Przyzwolonego uchwałą Wysokiego Sejmu z 17. października 1874. na pokrycie niedoborów w r. 1875. z aktywów pożyczki krajowej 1873.

Z powodów w sprawozdaniu przywiedzionych Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. na pokrycie wykazanych w sprawozdaniu pod I. niedoborów przyzwala się dodatkowy kredyt w kwocie łącznej 70.152 zł. 9 $\frac{1}{2}$ ct.
2. wyznacza się na wykazane powyżej pod II. dalsze koszta budowy, a to:

a) na urządzenie drogi dojazdowej i postawienie parkanu w tylnych częściach zakładu	9.018 zł. 25 ct.
b) na urządzenie prowizorycznego pomieszczenia administracji zakładu	2.290 „ 54 „
c) na budowę domu administracyjnego kwotę	69.809 „ 65 „
3. Celem pokrycia preliminowanych wydatków w łącznej sumie .	152.170 „ 53 ¹ / ₂ „
upoważnia się Wydział krajowy:	
a) przenieść z majątku zarodowego funduszu obłąkanych do funduszu budowy zakładu kwotę	7 430 „ 1 „
b) użyć na cele budowy przyzwołą z funduszu krajowego na r. 1875. na szkołę weterynaryi a dotąd niewydaną kwotę . . .	10.000 „ — „
c) z przeznaczonej na pokrycie niedoborów r. 1875. a zaoszczędzonej kwoty 15.000 zł. z aktywów pożyczki krajowej z roku 1873. użyć na tenże sam cel kwotę	134.740 „ 52 ¹ / ₂ „

Lwów dnia 2. kwietnia 1876.

Przewodniczący:

Oktaw z Siemuszowy Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Maciej Zenon Serwatowski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

W y k a z

planów kollaudacyjnych istniejących części Zakładu dla obłąkanych
na Kulparkowie.

A. Budynek główny.

1. Plan fundamentów,
2. „ suterenu,
3. „ parteru,
4. „ 1go piętra,
5. „ 2go piętra,
6. Więźba dachu z przekrojami,
7. Przekrój G. H. i fasada frontowa i tylna,
8. „ A. B. po oś kaplicy,
9. „ E. F. i fasada boczna,
10. „ C. D. i fasada boczna.

B. Budynek ekonomiczny.

1. Plan fundamentów,
2. „ suterenu,
3. „ parteru,
4. „ 1go piętra,
5. „ strychu i dachu,
6. Przekroje dachu,
7. Przekrój podłużny,
8. Fasada frontowa,
9. Przekrój poprzeczny i fasada boczna,
10. Fasada tylna.

C. Łazienki prawego i lewego skrzydła.

1. Plan fundamentów prawego skrzydła,
„ suterenu „ „
2. „ parteru „ „
„ 1go piętra i strychu „ „
3. Wiązanie dachowe z przekrojami,
4. Przekrój poprzeczny i fasada ryzalitu bocznego budynku ekonomicznego.
5. „ podłużny „ „ „ „ „
6. Fasada frontowa „ „ „ „ „
7. „ tylna lewych i prawych łazienek,

- { a. Plan fundamentów lewego skrzydła,
- " suterenu " "
- { b. " parteru " "
- " 1go piętra i strychu " "

D. Kurytarze.

1. Plany fundamentów, parteru 1go piętra i dachu,
2. Przekrój poprzeczny i podłużny, fasada frontowa i tylna.

E. Kanały.

1. Sieć kanałów,
 2. Profile podłużne i poprzeczne.
-

Allegat 2.

K O N T R A K T

najmu robót, zawarty pomiędzy Wydziałem krajowym, jako oddającym przedsiębiorstwo, a pp. Tomaszem Gamskim i Eugeniuszem Pfeiffrem jako przedsiębiorcami, o przedsiębiorstwo budowy dalszych części krajowego zakładu obłąkanych na Kulparkowie.

Art. I. Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstem Krakowskiem w ślad uchwały Sejmu krajowego z 15. października 1875 porucza pp. Tomaszowi Gamskiemu i Eugeniuszowi Pfeiffer w przedsiębiorstwo wykonanie dalszych części zakładu obłąkanych na Kulparkowie, a mianowicie :

- 1) budowę dalszych części bocznych gmachu głównego wraz z przyległemi częściami dla furyatów;
- 2) budowę oddzielnego budynku na trupiarnię i lokal sekcyjny (prosektoryum);
- 3) wystawienie zabudowań gospodarskich.

Pp. Tomasz Gamski zaś i Eugeniusz Pfeiffer obowiązują się niepodzielnie wykonać dalsze części zakładu obłąkanych na Kulparkowie, a mianowicie :

- 1) budowę dalszych części bocznych gmachu głównego wraz z przyległemi częściami dla furyatów;
- 2) budowę oddzielnego budynku na trupiarnię i lokal sekcyjny (prosektoryum);
- 3) wystawienie zabudowań gospodarskich.

Art. II. Roboty w art. I. wyszczególnione obowiązują się niepodzielnie przedsiębiorcy wykonać za sumę kosztów, jaka wypadnie z obliczenia ilości wykonanych robót, po cenach jednostkowych kosztorysu, z nadwyżką 5% t. j. pięciu procentów.

Art. III. Roboty niniejszego przedsiębiorstwa wykonane być mają ściśle według planów i kosztorysów, stanowiących integralną część niniejszego kontraktu.

Art. IV. Budowę tę obowiązani są przedsiębiorcy wykonać pod nadzorem i kierownictwem Wydziału krajowego, wykonywanym już to bezpośrednio, już to za pośrednictwem stałego komitetu budowy. — Techniczny zarząd i nadzór budowy należy do ustawionego przez Wydział krajowy kierującego budowniczego, którym jest na teraz p. Adolf Kuhn. — Wydział krajowy ma prawo czynienia zmian w zakresie działania wyzustanowionych zarządów budowy, czemu wienni się poddać przedsiębiorcy.

Art. V. Przedsiębiorcy są obowiązani przystąpić bezzwłocznie do budowy i prowadzić ją z należytem pospiechem w następujących odstępach czasu: 1) części obie budynku głównego z oddziałami furyatów, do końca października 1875 w murach, w sklepieniach i belkowaniach mają być w zupełności ukończone i należyście dachem pokryte, zaś z końcem września 1876 całkowicie wykonane i do użytku oddane. 2) trupiarnia z lokalem sekcyjnym (prosektoryum) tudzież 3) zabudowania

gospodarskie mają być w roku 1876. rozpoczęte i z końcem września tegoż roku zupełnie wykończone i do użytku oddane.

Art. VI. Uchybienie przez przedsiębiorców terminów wykonania budowy w poprzednim art. wskazanych, nadaje Wydziałowi krajowemu prawo, (oprócz innych zastrzeżeń kontraktowych) tytułem kary umownej po 50 zł. w. a. za każdy dzień zwłoki ściągnąć z przypadającej należności przedsiębiorców lub ich kaucyi na rzecz funduszu zakładu obłąkanych.

Art. VII. Przedsiębiorcy obowiązani są wykazać się w obec Wydziału krajowego przed rozpoczęciem robót, że którykolwiek z nich do samodzielnego w kraju prowadzenia swego zawodu przez władze urzędowe jest upoważniony, lub utrzymywać stale uzdolnionego i upoważnionego zastępcę swego, którego kierującemu budowniczemu osobiście przedstawić, a jego kwalifikację i upoważnienie komitetowi budowy dowodnie wykazać muszą.

Art. VIII. W razie śmierci któregokolwiek przedsiębiorcy, obowiązek dotrzymania warunków przedsiębiorstwa, o ile by tego dobro funduszu zakładu obłąkanych wymagało, przechodzi na jego spadkobierców; pozostawienie im jednak tego przedsiębiorstwa lub oddanie onego wyłącznie drugiemu spółnikowi, albo też uznanie umowy za rozwiązaną, zależnem będzie jedynie od decyzji Wydziału krajowego, której też poddać się mają bez odwoływania do drogi sądowej i nie stawiając żadnych innych żądań, jak tylko przeprowadzenia, najpóźniej w trzy miesiące od daty zapadłej uchwały rachunków wszelkich robót przez zmarłego przedsiębiorcę uskuteczniionych.

Art. IX. Bez pisemnego upoważnienia Wydziału krajowego nie wolno przedsiębiorcom odstępywać komu innemu ani w całości ani w części podjętego przedsiębiorstwa, ani też przyjmować dalszych spółników.

Art. X. Spółnicy w przedsiębiorstwie odpowiadają za wszelkie zobowiązania solidarnie czyli niepodzielnie. — Wszelkie korespondenye od Wydziału krajowego i kierującego budową do spółki przedsiębiorców, doręczone będą pod adresem Wgo Tomasza Gamskiego, którego niniejszem do tego z pośród siebie upoważniają. — Na wypadek śmierci którego z członków spółki, pozostały winien dopełnić wszystkich zobowiązań przedsiębiorstwa i to na żądanie Wydziału krajowego bez wszelkiej w tym względzie ingerencyi ze strony spadkobierców zmarłego przedsiębiorcy.

Art. XI. Za ścisłe dopełnienie wszystkich zobowiązań, ręczą przedsiębiorcy przedewszystkiem kaucyą i nie wypłaconą im należnością za wykonane roboty, a prócz tego niepodzielnie całym swoim ruchomym i nieruchomym majątkiem. Jako kaucyę ustanawia się 10% od sumy wynagrodzenia umówionego. Część tej kaucyi reprezentować będzie wadyum przy deklaracyi złożone w kwocie 6000 zł. w. a. reszta zaś kaucyi ma być uzupełnioną częściowo, przez potrącenie odpowiedniego procentu przy każdorazowej wypłacie z zaliczek w myśl art. XXIII.

Art. XII. Przedsiębiorcy obowiązani są zastosować się ściśle do planów, rysunków i objaśnień wydanych przez zarząd techniczny budowy. Wykonanie wszelkich podjętych robót, użyte do nich materyały mają w zupełności odpowiadać wymaganiom praktyki budowniczej, czego też zarząd budowy ściśle przestrzegać będzie. Źle lub wadliwie wykonane roboty na otrzymane polecenie do kierującego budową, winni przedsiębiorcy w terminie przezeń oznaczonym przerobić lub poprawić, w przeciwnym razie uzupełnienie tych robót nastąpi na koszt i niebezpieczeństwo przedsiębiorcy. — Przeciw zarządzeniom w tym względzie kierującego budową, służy przedsiębiorcom odwołanie do Wydziału krajowego pod zastrzeżeniami w art. XXXI.

Art. XIII. Wszelkie roboty, czy to co do ich jakości, czy ilości, planami i kosztorysami nie objęte a przez przedsiębiorców bez uzyskania poprzednio wyraźnego pisemnego polecenia Wydziału krajowego uskutecznione, nie będą przyjęte, ani też wynagrodzone. Wykonanie zatem wszelkich robót nadkosztorysowych nastąpić może tylko za wyraźnem pisemnem zarządzeniem Wydziału krajowego.

Art. XIV. Gdyby jakiegobądź roboty w skutek zmian w budowie przez komitet budowy a względnie przez Wydział krajowy zarządzonych, wcale nie były wykonane lub tylko w mniejszych ilościach, jak je wskazano planami i kosztorysami, przedsiębiorcy żadnych z tego powodu nie mogą stawiać żądań do wynagrodzenia.

Art. XV. Pomieszczeniem robotników, gdyby stale przy budowie przebywać mieli, staraniem leczenia tychże na wypadek choroby kalectwa lub innego uszkodzenia, jako też strzeżeniem i przechowywaniem wszelkich sprzętów i narzędzi własnych i powierzonych materiałów lub robót zajmą się przedsiębiorcy sami na koszt własny. Toż samo z własnych funduszków poniosą przedsiębiorcy koszta wytyczenia nowych budowli. Zarząd budowy obowiązany jest tylko na żądanie przedsiębiorców wyznaczyć im miejsce na pobudowanie baraków, szop i składu materiałów, które po ukończeniu robót bezzwłocznie rozebrać i usprzątnąć winni.

Art. XVI. Przedsiębiorcy niepodzielnie odpowiedzialni są za wszelkie uszkodzenia w istniejących już budowlach zakładu obłąkanych lub ich obejścia. pochodzące z winy przedsiębiorców lub użytych przez nich robotników. Uszkodzenia te winni przedsiębiorcy w sposób i terminach przez kierującego budową wskazać się mających, naprawić własnym kosztem, prócz tego zaś wynagrodzić funduszowi zakładu obłąkanych wszelkie koszta, jakieby w skutek uszkodzeń i spowodowanych niemi robót ponieść musiał. Odwołanie z powyższego tytułu przeciw zarządzeniu kierującego budową do Wydziału krajowego, przysługuje przedsiębiorcom pod zastrzeżeniem w art. XXXI.

Art. XVII. Przedsiębiorcy obowiązani są niepodzielnie: 1) przyjąć w swe przechowanie zapasy wszelkich na gruntach funduszu zakładu obłąkanych znajdujących się materiałów, jako to: kamienia murowego i ciosowego, cegły, wapna, piasku, materiałów ciosanych i rzniętych, tudzież gotowych do dalszej budowy użyć się mających wyrobów kamieniarskich, stolarskich i innych, jakie zarząd techniczny budowy wykaże, użyć je na cele przedsiębiorstwa budowy i wypłacić Wydziałowi krajowemu wartość onychże, po cenach ustanowionych w kosztorysie dotyczącej analizie: 2) celem wyrobu na rachunek własny do podjętych przez przedsiębiorców budowli, używać przez przeciąg trwania przedsiębiorstwa cegielnię na gruntach zakładu obłąkanych znajdującą się w obszerności i stanie takim, jakim jest obecnie z obowiązkiem czynienia własnym kosztem wszelkich napraw, jakieby z objęciem cegielni okazały się potrzebnymi i jakie zarząd budowy przedsiębiorcom wskaże; 3) cegielnię tę, na podstawie protokołu objęcia z prawem używania przyjętą, oddać funduszowi zakładu obłąkanych w niegorszym, jak otrzymano — stanie, najpóźniej w dni 15. po upływie terminu wskazanego w art. V. t. j. z dniem 15. października 1876. 4) przez czas używania cegielni zabezpieczać w Krakowskim Towarzystwie ubezpieczeń od ognia wszystkie budynki pomienionej cegielni, kaźden zaś budynek w szczególności od dnia, w którym się kończy dotychczasowe jego ubezpieczenie i na takie sumy szacunkowe, na jakie obecnie ubezpieczone były, a dotyczącą policę asekuracyjną okazać pierwszego dnia ciężącego na przedsiębiorcach obowiązku zabezpieczenia pod własną odpowiedzialnością, za szkody z uchybienia tego terminu dla funduszu zakładu obłąkanych wyniknąć mogące; w biurze spraw szpitalnych Wydziału krajowego; 5) przyjąć w depozyt nako-pane do wyrobu cegły zapasy gliny i użyć ją na wytworzenie cegły, a zwrócić funduszowi zakładu obłąkanych koszta na ten cel wyłożone: 6) przyjąć zapasy kamienia murowego znajdującego się w kamieniołomie na Wulce panińskiej, wdzierzawionym od gminy ewangelickiej Lwowskiej, w ilościach przez zarząd techniczny budowy do oddania wykazanych i po cenach analizą objętych, zmniejszonych

o koszt dowozu do budowy zakładu obłąkanych, t. j. o 11 zł. w. a. na sążniu kubicznym; 7) przyjąć na swój rachunek i na czas trwania przedsiębiorstwa i tylko na użytek budowy, dalsze wydobywanie kamienia w wyż opisanym kamieniołomie, wraz z wszelkimi z obowiązaniami kontraktowymi, jakie dotąd Wydział krajowy na rachunek funduszu zakładu obłąkanych wykonuje, lub w razie przedłużenia kontraktu dzierżawy byłby obowiązany wykonywać.

Art. XVIII. Wszelkie w art. poprzednim wykazane materiały, wyroby, urządzenia i przedmioty dzierżawne odnoszące się do budowy zakładu obłąkanych, oddane będą przedsiębiorcom protokolarnie na podstawie szczegółowych wykazów, przez kierującego budową przedłożonych a przez komitet budowy zatwierdzonych w przechowanie, celem użycia onychże przy przedsiębiorstwie budowy. Przedmioty te pozostają atoli własnością Wydziału krajowego, a przedsiębiorcy obowiązani są użyć je wyłącznie na budowę przez się w przedsiębiorstwo objętą, i nie mają prawa używać ich do innych celów ani też wywozić z Kulparkowa. Oddanie przedsiębiorcom pomienionych przedmiotów w przechowanie, nastąpi przed rozpoczęciem budowy za współudziałem komitetu budowy. Protokół z czynności oddania następnie przedłożony będzie Wydziałowi krajowemu.

Art. XIX. Należytość za materiały objęte art. XVII. pod l. 5. i 6. a przedsiębiorcom w przechowanie oddane, według cen kosztorysu i dotyczącej analizy policzone, potraconą będą przedsiębiorcy przy wypłacie przypadających mu w myśl art. XXIII. zaliczek, w stosunku 20% od sta, aż do zupełnego wypłacenia się.

Art. XX. Gdy w istniejących już częściach zakładu obłąkanych pozostają jeszcze do uzupełnienia różne pomniejsze roboty, dotyczące wewnętrznych wykończeń, do jakich nagromadzenie osobno zapasu materiałów w obec niniejszego przedsiębiorstwa narażałoby i przedsiębiorców i zarząd budowy na trudności administracyjne, obowiązani przeto będą przedsiębiorcy, o ile to zarząd budowy za konieczne i dla budowy korzystne uzna, przyjąć wykonanie na wyraźne pisemne zawezwanie Wydziału krajowego w tychże częściach zakładu w robotach murarskich, kamieniarskich, ciesielskich i stolarskich: 1) wszelkich robót na wymiar obliczyć się dających a cennikiem przedsiębiorstwa dotyczącym budowy nowej objęte, po cenach jednostkowych tegoż cennika: 2) wszelkie inne roboty murarskie, kamieniarskie, ciesielskie lub stolarskie pomienionym cennikiem nie objęte, po cenach dodatkowo z kierującym budową ułożonych, przez komitet budowy a względnie przez Wydział krajowy zatwierdzonych: 3) na wypadek niedojścia ugody w tym względzie z przedsiębiorcą, upoważnionym będzie Wydział wykonanie robót w ustępie 2. wskazanych, zarządzić w inny sposób korzystniejszy dla budowy, przedsiębiorcy na ówczas winni będą dostarczyć potrzebnych a przez zarząd budowy zażądanych od nich ilości tych materiałów, jakich zapasy mieć będą po cenach analizy przedsiębiorstwa.

Art. XXI. Wszelkie wypłaty, czy zaliczkowe, czy ostateczne, uskuteczniąć będzie na polecenie Wydziału krajowego, kasa krajowa za kwitami ostemplowanymi, przez kierującego budową koramizowanymi.

Art. XXII. Do obrachunku z przedsiębiorcami budowy utrzymywaną będzie przez kierującego budową, księga oparafowana i opieczętowana, w którą wszelkie postępy robót dokładnie wymierzone i obliczone, co 14 dni wpisywane i przez kierującego budową i przez tego przedsiębiorcę podpisane będą, który upoważnionym został do odbierania pisemnych wezwań Wydziału. Tak wpisywane postępy robót czyto wymiarowanych, czy na sztuki, czy też dniowych służyć mają za podstawę do udzielania zaliczek, jako też za podstawę do ogólnych po ukończeniu robót obrachunków z przedsiębiorcami. Jednakowoż zapisy robót nie mogą być uważane za stanowcze robót przyjęcie, które nastąpić może dopiero po zupełnem tychże ukończeniu, uznaniu za dobre, i odebra-

niu przez osobną z ramienia Wydziału krajowego do tego wydelegowaną komisję, o której w art. XXIV. jest mowa.

Art. XXIII. Za roboty uskutecznione, przez zarząd budowy sprawdzone i w szczegółowych rachunkach wykazane Wydziałowi krajowemu, zapewnia się przedsiębiorcom wypłata należności, jak następuje: 1) Za roboty odnoszące się do przedsiębiorstwa nowych budowli, asygnowane będą przedsiębiorcy w miarę postępu robót przypadające zaliczki peryodyczne do wysokości 10.000 zł. w. a., z których ostatnia w kwocie, jaka z obliczenia do wypłaty wypadnie, daną dopiero być może po odebraniu wszystkich robót i uznaniu ich za dobre pod zastrzeżeniami w następnym art. zawartemi; 2) Za roboty lub dodane przez przedsiębiorców materiały w myśl art. XX. przypadająca należność wypłaconą będzie co dni 15 na podstawie szczegółowych obliczeń.

Art. XXIV. Skoro kierujący budową uzna, że roboty zupełnie są ukończone, obowiązującym będzie sporządzić w porozumieniu z komitetem budowy rachunki ogólne każdej roboty pojedynczej, oparte na zapisach, wyrachowaniach i innych uwagach księgi postępu robót, oraz specjalnych piśmiennych poleceń. O wykończeniu tych rachunków, co najpóźniej w trzy miesiące od czasu wykończenia wszystkich robót nastąpić musi, kierujący budową za pośrednictwem komitetu budowy doniesie Wydziałowi krajowemu z wnioskiem o wyznaczenie komisji odbiorczej. Zadaniem tej komisji będzie łącznie z przedsiębiorcami wykonanie robót ściśle rozpoznać i porównać takowe tak co do ich rodzaju i kosztów z kosztorysami, planami i z księgą postępu robót, tudzież z ogólnymi robót rachunkami. — Na miejscu ma być spisany protokół tej czynności z zamieszczeniem wszelkich uwag, czy to na korzyść funduszu zakładu obłąkanych, czy na korzyść przedsiębiorców przemawiających. Przedsiębiorcy nie stawiający się przy tej komisji na oznaczonym terminie, już tem samem zrzekają się wszelkiego prawa do czynienia jakichkolwiek ze swej strony uwag lub zarzutów i nieobecność będzie uważaną tak, że w zupełności na obliczenie i wnioski przez komisję postawione zgadzają się. — Protokół czynności komisji odbiorczej bezzwłocznie przedłożony zostanie Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia, co gdy nastąpi, wypłaconą będzie przedsiębiorcom reszta należności, która wypadnie z ogólnego obrachunku po odtrąceniu przedtem udzielonych zaliczek z tem atoli zastrzeżeniem, jeżeli komisya kolaudacyjna wyda zadawalniające orzeczenie o wykonanych robotach w przeciwnym razie wydanie pozostałej należności odłożonem będzie do czasu uzupełnienia braków w robotach ściśle według wskazówek pomienionej komisji.

Art. XXV. Wydanie kaucyi wzmiankowanej w art. XI. nastąpić może dopiero po upływie jednego roku od czasu ostatecznego odbioru wszystkich robót przedsiębiorstwa, po uskutecznionej następnie rekolaudacyi i przekonaniu się naówczas, iż przedsiębiorcy wskazane im przez komisję kolaudacyjną niedostatki i wady wszelkich robót uzupełnili, poprawili lub przerobili, jakoteż — iż budowle przez przedsiębiorców jako trwale wykonane, przyjęte być mogą. Przy odbiorze kaucyi złożą przedsiębiorcy oświadczenie, iż z tytułu przedsiębiorstwa zrzekają się jakichkolwiek pretensyj do funduszu zakładu obłąkanych.

Art. XXVI. Gdyby przedsiębiorcy robót podjętych w należyтым czasie nie rozpoczęli lub z wykonaniem takowych się ociągali, tak — iżby oczywiście było, iż takowych na czas oznaczony nie wykończą, gdyby używali materiałów przez kierującego budową i komitet budowy za niedobre uznanych, gdyby wykonywali roboty przez rzemieślników nieuzdolnionych i nie uprawnionych, słowem, gdyby w jakimkolwiek względzie uchybili warunkom kontraktu z nimi zawartego, w takim razie przedsiębiorcy uważani będą jako łamiący kontrakt, a Wydział krajowy mocen będzie zarządzić w drodze administracyjnej wszelkie środki zabezpieczające fundusz zakładu obłąkanych od strat, jakieby z tego powodu ponieść mógł; mocen będzie Wydział krajowy czy to ogłosić nową licytację czyto zrobić ugodę z wolnej ręki z innymi przedsiębiorcami lub wreszcie zarządzić roboty w własnej administracyi a szkody wynikłe poszukiwać na kaucyi i wszelkim majątku zawodnych przedsiębiorców.

Art. XXVII. Przedsiębiorcy zrzekają się prawa unieważnienia kontraktu z jakiegokolwiek tytułu, a w szczególności z tytułu pokrzywdzenia nad połowę wartości.

Art. XXVIII. Przedsiębiorcom nie przysługują prawo zaintabulowania ani też zaprenotowania praw z umowy niniejszej dla nich wpływających, na majątku funduszu zakładu obłąkanych, pod nieważnością takiego aktu i odpowiedzialnością za koszt z tąd powstałe.

Art. XXIX. W sporach prawnych, któreby z powodu tego przedsiębiorstwa zajęć mogły, czy to fundusz zakładu obłąkanych występować będzie jako powód, czy jako pozwany, tudzież we wszystkich dotyczących sprawach egzekucyjnych i zabezpieczających, poddają się przedsiębiorcy sumarycznemu postępowaniu i uznają kompetencję c. k. Sądu Lwowskiego, któremu podlega pomieniony fundusz obłąkanych.

Art. XXX. Wszelkie reklamacje, do jakich przedsiębiorcy czuliby się uprawnionymi, winni wnieść za pośrednictwem kierującego budową do Wydziału krajowego najdalej w trzy dni od chwili zajścia powodu do reklamacji. Po upływie tego terminu wniesione reklamacje uwzględnione nie będą.

Art. XXXI. Wszelkie pisma przedsiębiorców odnoszące się do przedsiębiorstwa, wnoszone być winny przez protokół podawczy Wydziału krajowego. Pisma w inny sposób podane, uważane będą za nie być.

Art. XXXII. Przedsiębiorcy ponoszą sami w całości koszt ostepowania protokołów odbioru i kontraktu, jak również inne należności rządowe, nie mniej opłacać będą nałożone podatki od przedsiębiorstwa niniejszego, a z tego tytułu nie mogą rościć sobie żadnych pretensji do funduszu zakładu obłąkanych.

Art. XXXIII. Kontrakt niniejszy w jednym egzemplarzu zdziałany, aczkolwiek stanowi wspólny dokument stron kontraktujących, zostaje w przechowaniu Wydziału krajowego, który na żądanie przedsiębiorców zarządzi wydanie odpisu prostego lub wierzytelnego.

Działo się we Lwowie dnia 2. maja 1875. roku. Tomasz Gamski w. r. Eugeniusz Pfeiffer w. r. jako świadek: Dr. Antoni Grott w. r. jako świadek: Józef Mikułowski w. r. —

Stwierdzam mym urzędowym podpisem, że znani mi osobiście pp. Tomasz Gamski i Eugeniusz Pfeiffer przedsiębiorcy budowy we Lwowie zamieszkali, powyższy kontrakt wraz z znanymi mi osobiście we Lwowie zamieszkałymi świadkami pp. Drem. Antonim Grottem urzędnikiem Wydziału krajowego, i Józefem Mikułowskim kandydatem notaryatu, w mojej obecności własnoręcznie podpisali. Lwów dnia drugiego maja roku Tysiąc osmset siedmdziesiątego piątego, Julian Szemelowski w. r. c. k. notaryusz L. S. ust. leg. 2 zł. 50 ct. st. 75 = 3 zł. 25 ct.

L. W. 10121. Wydział krajowy imieniem funduszu zakładu krajowego obłąkanych na Kulparkowie. We Lwowie dnia 2. maja 1875. Marszałek krajowy Alfred hr. Potocki w. r. Paweł Skwarczyński w. r. Członek Wydziału krajowego; Maciej Zenon Serwatowski w. r. Członek Wydziału krajowego.

Allegat 3.

W y k a z

planów i kosztorysów na zabudowania gospodarskie zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

1. Plan sytuacyjny zakładu.

A. Prosektoryum i lodownia.

2. Rzut fundamentów i wiązania dachowe.
3. Plan suterenu i parteru.
4. Przekrój poprzeczny.
5. Fasada.
6. Przedmiar.
7. a) b) Kosztorys.

B. Stajnia i wozownia.

8. Rzut poziomy i przekrój.
9. Fasada.
10. Przedmiar.
11. Kosztorys.

C. Chlewy i skład rekwizytów ogniowych.

12. Rzut poziomy.
13. Fasada.
14. Przedmiar.
15. Kosztorys.
16. Analiza cen dodatkowa do kontraktu z 2. Maja 1875 l. 10.121.

D. Droga dojazdowa i parkan w tylnych częściach zakładu.

17. Kosztorys.
 18. Analiza cen.
-

W z k z

opisanych na kartejkach i w tabelach na kartejkach

z wyjątkiem

A Prace i badania

- 1. Prace i badania
- 2. Prace i badania
- 3. Prace i badania
- 4. Prace i badania
- 5. Prace i badania
- 6. Prace i badania
- 7. Prace i badania
- 8. Prace i badania
- 9. Prace i badania
- 10. Prace i badania
- 11. Prace i badania
- 12. Prace i badania
- 13. Prace i badania
- 14. Prace i badania
- 15. Prace i badania
- 16. Prace i badania
- 17. Prace i badania
- 18. Prace i badania
- 19. Prace i badania
- 20. Prace i badania

B Materiały i dane

- 1. Materiały i dane
- 2. Materiały i dane
- 3. Materiały i dane
- 4. Materiały i dane
- 5. Materiały i dane
- 6. Materiały i dane
- 7. Materiały i dane
- 8. Materiały i dane
- 9. Materiały i dane
- 10. Materiały i dane
- 11. Materiały i dane
- 12. Materiały i dane
- 13. Materiały i dane
- 14. Materiały i dane
- 15. Materiały i dane
- 16. Materiały i dane
- 17. Materiały i dane
- 18. Materiały i dane
- 19. Materiały i dane
- 20. Materiały i dane

C Wyniki i wnioski

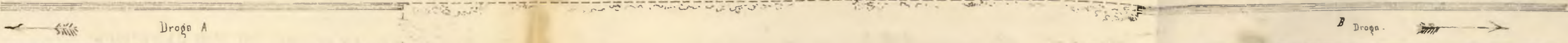
- 1. Wyniki i wnioski
- 2. Wyniki i wnioski
- 3. Wyniki i wnioski
- 4. Wyniki i wnioski
- 5. Wyniki i wnioski
- 6. Wyniki i wnioski
- 7. Wyniki i wnioski
- 8. Wyniki i wnioski
- 9. Wyniki i wnioski
- 10. Wyniki i wnioski
- 11. Wyniki i wnioski
- 12. Wyniki i wnioski
- 13. Wyniki i wnioski
- 14. Wyniki i wnioski
- 15. Wyniki i wnioski
- 16. Wyniki i wnioski
- 17. Wyniki i wnioski
- 18. Wyniki i wnioski
- 19. Wyniki i wnioski
- 20. Wyniki i wnioski

Prace i badania z zakresu

D Prace i badania z zakresu

- 1. Prace i badania z zakresu
- 2. Prace i badania z zakresu
- 3. Prace i badania z zakresu
- 4. Prace i badania z zakresu
- 5. Prace i badania z zakresu
- 6. Prace i badania z zakresu
- 7. Prace i badania z zakresu
- 8. Prace i badania z zakresu
- 9. Prace i badania z zakresu
- 10. Prace i badania z zakresu
- 11. Prace i badania z zakresu
- 12. Prace i badania z zakresu
- 13. Prace i badania z zakresu
- 14. Prace i badania z zakresu
- 15. Prace i badania z zakresu
- 16. Prace i badania z zakresu
- 17. Prace i badania z zakresu
- 18. Prace i badania z zakresu
- 19. Prace i badania z zakresu
- 20. Prace i badania z zakresu

ZAKŁAD OBLĄKANYCH W KULPARKOWIE

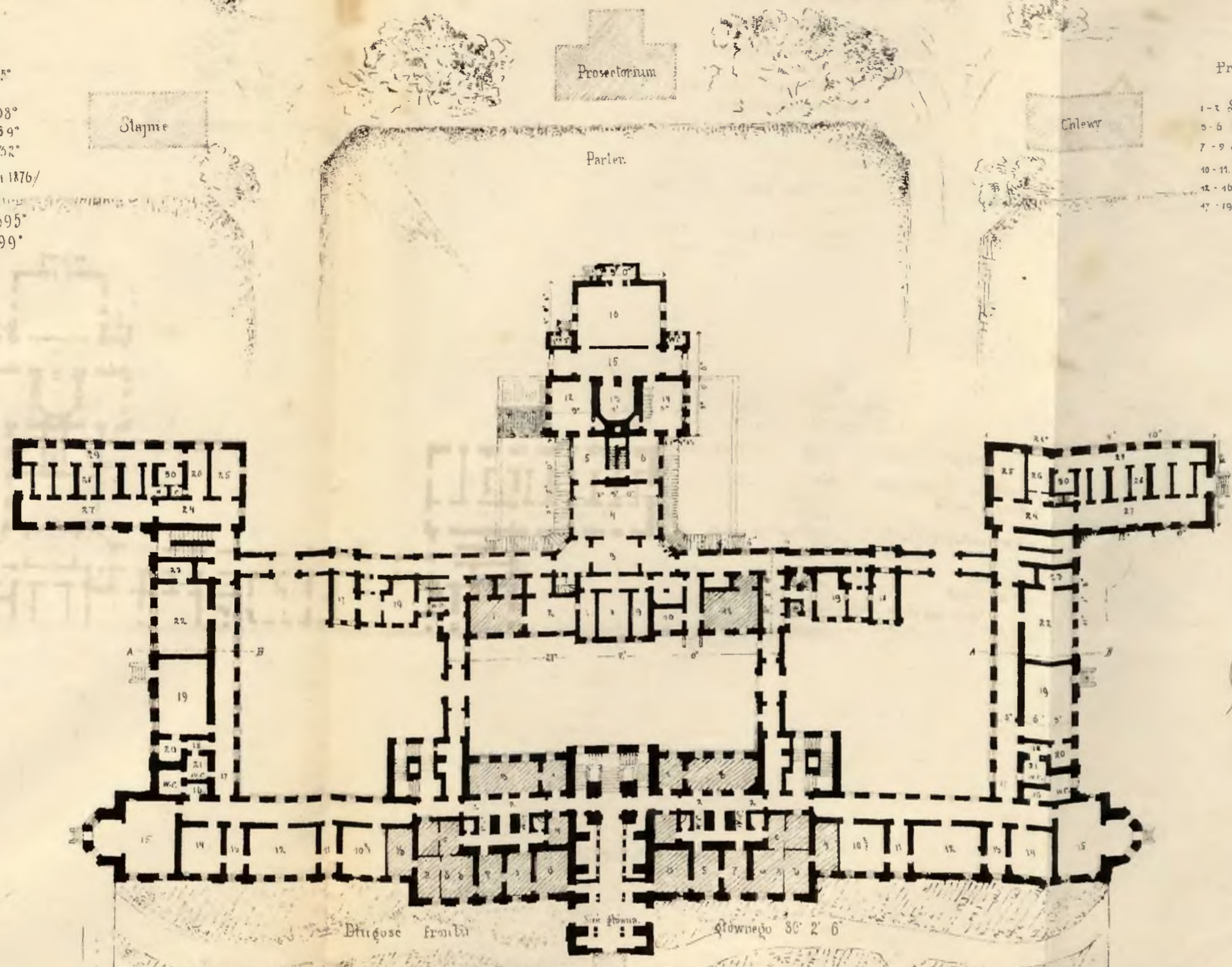

Budynek główny
 Powierzchnia zabudowana:
 Część obecnie używana wynosi
 miary kwadratowej 825°
 Budynek ekonomiczny
 miary kwadratowej 598°
 Łazienki - - - - - 89°
 Korytarze - - - - - 52°
 Część obecnie budująca się /r. 1875 i 1876/
 wnosi miary kwadr. 395°
 Razem 1799°

Objasnienie
 Budynek ekonomiczny

Provizoryczne urządzenie Wrazie budowy budyń. admin.

1-2 Służba męzka	Pracownia stolarska i wyrobów stolarskich.
3-6 Kuchnia	Kuchnia
7-9 Spizarnia	Spizarnia
10-11 Służba kuchenna	Służba kuchenna
12-16 Pralnia	Pralnia
17-19 Łazienki	Łazienki

Budynek główny
 Oddział męzyczny

Provizoryczne urządzenie Wrazie budowy bud. admin.

1 Mieszkanie oddzielnego	Mieszkanie oddzielnego
3 Warsztat szewski	Salon odwiedzin
2 Korytarz	Korytarz
4-7 Pomieszczenie lekarza	Pomieszczenie lekarza
8-10 Korytarz	Interieryna
11-13 Korytarz	Korytarz
14-21 Chorzy	Chorzy
Część obecnie budująca się /r. 1875 i 1876/	
22-25 Chorzy	Chorzy
26-30 Chorzy szpitalni	Chorzy szpitalni

Budynek główny
 Oddział Kobiety

1-3 Kancelarya	Salon do odwiedzenia chorych
4 Korytarz	Korytarz
5-7 Pomieszczenie lek. pisarza	Pomieszczenie lekarza
8-10 Pomieszczenie pisarza	Interieryna
11 Korytarz	Korytarz
12-21 Chore	Chore

Część obecnie budująca się /r. 1875 i 1876/

22-25 Chore	Chore
26-30 Chore szpitalne	Chore szpitalne

Dwocome

Ogródki

Wiatry

Faint, illegible text, possibly a header or title, located in the upper right quadrant of the page.

Alegat 5

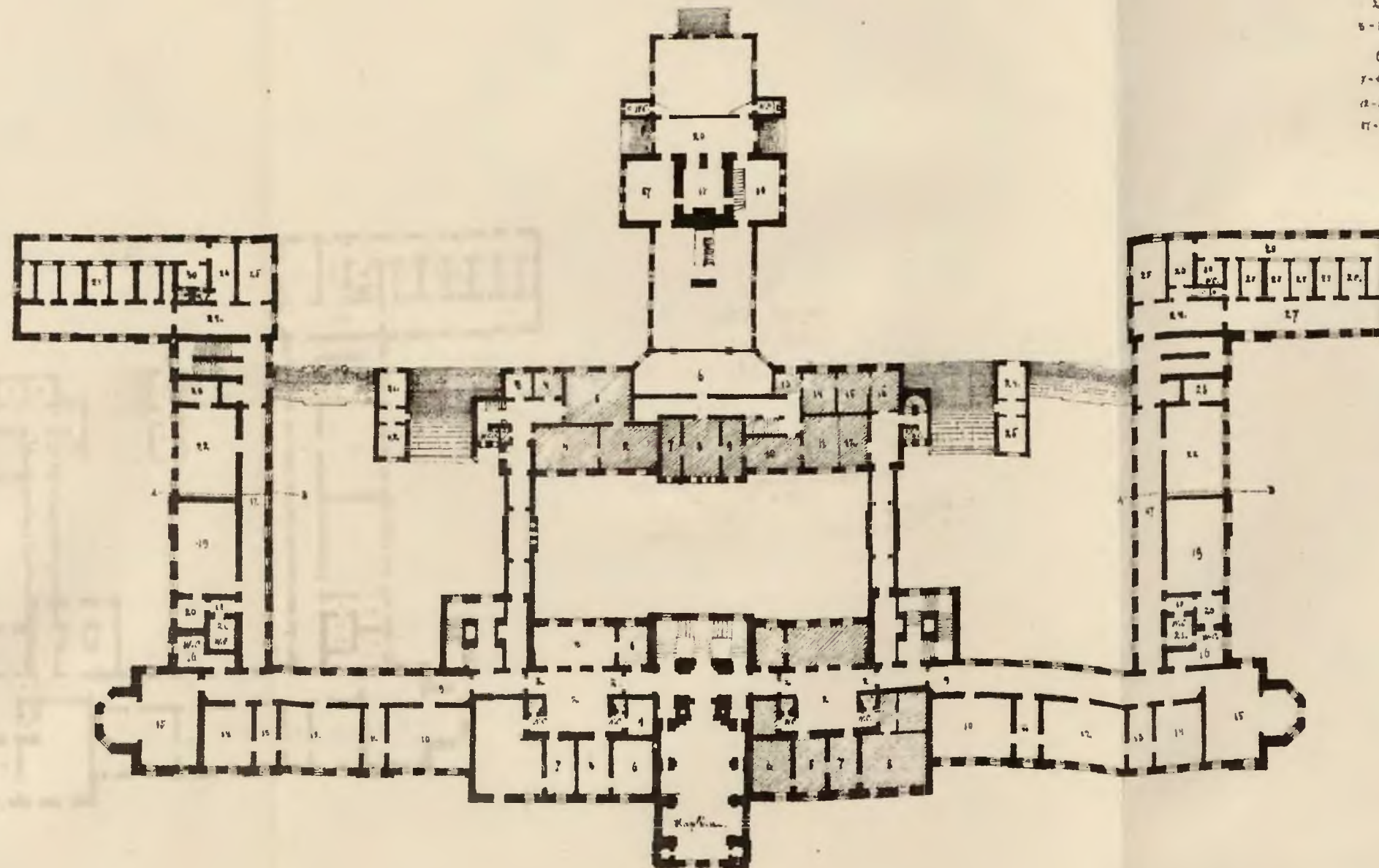
ZAKŁAD OBLĄKANYCH W KULPARKOWIE

Plan pierwszy.

Objasnienie
Budynki pomocnicze:

Provizoryczne urządzenie i rozbieżności budyn. admin.

1. Pomieszczenie Kapelana	Warsztat szewski
2. Kaplica zakonna	Warsztat krawiecki
3-5. Pomieszczenia nadzorcy służby	Pomieszczenia mistrzów rzemieśl.
6. Szpitalnie	Szpitalnie
7-11. Pomieszczenia zakonne	Pomieszczenia zakonne
12-16. Pomieszczenia rzadcy	Szwalnia ciurnych
17-20. Pralnia	Pralnia.

Budynek główny.
Część męczyzna.

1. Kancelarya lekarza	Kancelarya lekarza.
2. Korytarz	Korytarz.
3. Kancelarya Dyrektora	Jadalnia
4-5. Pomieszczenia	Chorzy
6-11. Chorzy	Chorzy

Część obecnie budująca się (plan 1-15)

12-25. Chorzy	Chorzy
26-30. Chorzy szatowi	Chorzy szatowi.

Budynek główny
Część kobiet

1. Kancelarya lekarza	Kancelarya lekarza.
2. Korytarz	Korytarz.
3-11. Sala chorych	Sala chorych

Część obecnie budująca się (plan 16-20)

12-25. Sala chorych	Sala chorych
26-30. Chore szatone	Chore szatone

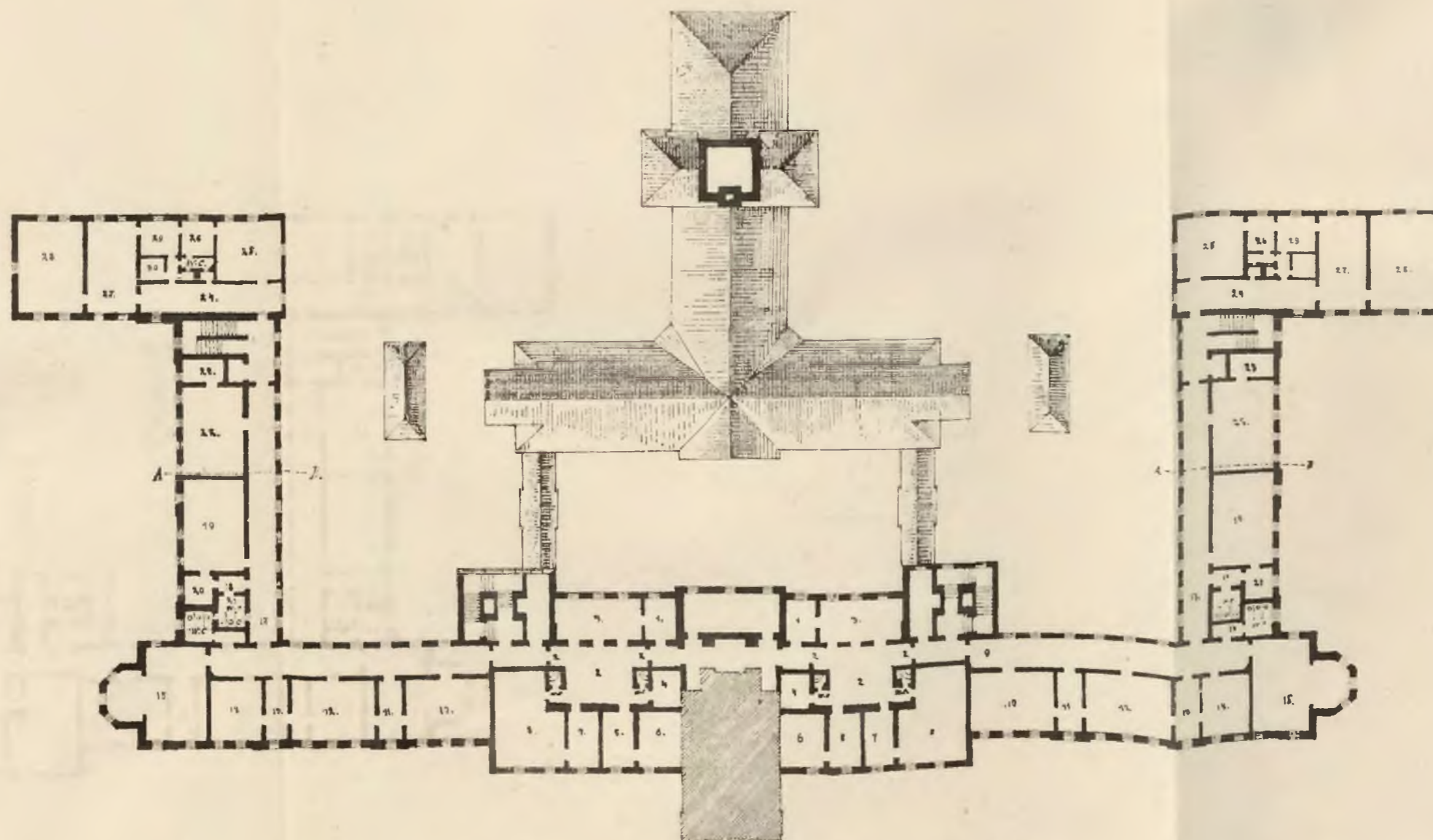

Alegat 6

ZAKŁAD OBLĄKANYCH W KULPARKOWIE

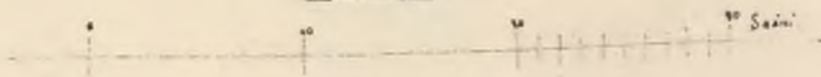
Pl. III.

Piętro drugie.

Budynek główny
Oddział męczyzn
Prowizor. urządzenie wraz z wybud. bud. adm.
1-21. Sale chorych 1-21. Sale chorych.
W.C. Waler Cioślely
Część obecnie budująca się 1-21-1976
Po A B.
2-30. Sale chorych 2-30 Sale chorych.

Ciepłownia:
Budynek główny
Oddział Kobiety
Prowizoryczne urządzenie wraz z wybudowaniem bud. adm.
1-21. Sale chorych 1-21. Sale chorych
W.C. - Waler Cioślely
Część obecnie budująca się 1-21-1976
Po A B
2-30. Sale chorych 2-30. Sale chorych

P r o g r a m

domu administracyjnego dla zakładu obłąkanych na Kulparkowie.

I Pierwsze Piętro.

1. Dyrektora pomieszkanie i kancelarya 4 pokoje, — z których 2 o dwóch oknach a 2 o jednym oknie, kuchnia przedpokój i spiżarnia.
2. Pracownia dyrektora 1 pokój o dwóch oknach.
3. Sala posiedzeń, o trzech oknach.
4. Pomieszkanie rządu: 3 małe pokoje o jednym oknie i 1 pokój o dwóch oknach, kuchnia spiżarnia.
5. Pokój gościenny dla lekarzy lub innych osób zwiedzających zakład, a to: pokój o dwóch oknach lub 2 pokoje o jednym oknie.

II Parter.

6. Kancelarja zarządu: 2 pokoje o jednym oknie a 1 pokój o dwóch oknach.
7. Kancelarja dyrektora: 1 pokój o 2 oknach.
8. Izba przyjęcia chorych: 1 pokój o jednym oknie.
9. Izba wyczekania: 1 pokój o jednym oknie.
10. Pomieszkanie oficyna: 2 pokoje o jednym oknie i jeden pokój o 2 oknach, kuchnia i spiżarnia.
11. Pomieszkanie pisarza tak samo jak oficyna.
12. Pomieszkanie woźnego: 2 pokoje o jednym oknie, kuchnia.

III Sutereny.

13. Pomieszkanie dla 4 parobków żonatyh.
-

W y k a z

planów i kosztorysów na budowę domu administracyjnego dla zakładu obłąkanych na Kulparkowie.

1. Plan suterenu.
2. Plan parteru.
3. Plan pierwszego piętra.
4. Fasada.
5. Przedmiar.
6. Kosztorys.

NB. Analiza tażsama, co i przy budowie już wykonanej.
